



...

Fővárosi Ítéltábla

10.Gf.40.043/2022/5.

A Fővárosi Ítéltábla a Németh H. Gábor és Társai Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: dr. Németh H. Gábor ügyvéd) által képviselt Felperes1 (4cím2) felperesnek a Kovács Kázmér Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Kovács Kázmér ügyvéd) által képviselt Alperes1 (törvényes képviselőként képviselő, cím4) alperes ellen váltón alapuló követelés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. december 14-én kell 8.G.40.965/2021/24. számú ítélete ellen az alperes által 25. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezéssel támadott rendelkezését megváltoztatja és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.240.000 (Egymillió-kétszáznegyvenezer) forint + áfa összegű első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság – a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.061/2021/4. számú végzésével megismételni rendelt eljárásban meghozott – ítéletében a felperes keresetének – amelyben kérte az alperest mint szükségképpen törvényes örökös kötelezni váltón alapuló tartozás jogcímén a váltójogi szabályok közzétételének szövegéről szóló 1/1965. (I. 24.) IM rendelet (Vár.) 78. § (1) bekezdése, 28. § (2) bekezdése és 48. § (1) bekezdése alapján 14.000.000 forint és ennek 2014. április 28-ától a kifizetés napjáig járó évi 15 % mértékű ügyleti kamat, ugyanezen időponttól évi 6 % mértékű késedelmi kamat és a tőkeösszeg után számított 3 ezrelékes váltódíj megfizetésére, valamint perköltség viselésére azzal, hogy a felperes a követelés kielégítését a bíróság által megjelölt hagyatéki vagyontárgyakból a további hagyatéki hitelezőkkel egy sorban arányosítva kérheti – részben helyt adott és kötelezte az

alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3 nap alatt 14.000.000 forintot és annak 2014. április 28. napjától a megfizetés napjáig számított évi 15 % mértékű ügyleti kamatát, 2014. május 14. napjától a megfizetés napjáig számított évi 6 % mértékű kamatát, 42.000 forint váltódíjat, 3.141.100 forint perköltséget; ezt meghaladóan elutasította.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a perbeli váltókat a váltójogi szabályok közzétételéről szóló 2017. évi CLXXXV. törvény (Vát.) hatályba lépését megelőzően állították ki, ezért a Vát. 97. § (1) bekezdése alapján a jelen jogvita elbírálására a Vár. rendelkezéseit kell alkalmazni. Ugyanakkor az eljárási szabályok vonatkozásában a Vát. 97. § (2) bekezdése értelmében a Vát. Ötödik Részének a rendelkezései az irányadóak.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes a tárgyaláson bemutatta az eredeti váltókat, ezért a Vár. 16. § (1) bekezdése értelmében váltóbirtokosnak minősül, amelyből következően a Vár. 28. §-a alapján közvetlen kereseti jog illeti meg a váltó kiállítójával szemben.

A Fővárosi Ítéltábla a 10.Gf.40.061/2021/4. számú határozatában rámutatott arra, hogy a saját váltó kiállítója elhunyt, kötelezettsége vonatkozásában jogutódlás következett be, az alperes mint szükségképpen törvényes örökös az örökhagyó vagyoni jogait és kötelezettségeit egyaránt örökölte. A kötelezett személyében jogutódlással bekövetkezett változás nem érinti azt, hogy a felek közötti váltójogi jogviszony továbbra is fennáll. Ennek alapján az alperes váltóadósnak minősül, amelyre tekintettel a helytállási kötelezettsége fennáll a váltóban foglalt pénzösszeg fizetésére szóló feltétlen kötelezettségvállalás szerint.

Az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla iránymutatása alapján elsődlegesen az alperes elévülési kifogásával kapcsolatban foglalt állást.

Álláspontja szerint a váltón alapuló követelés érvényesítése körében a követelés elévülésénél nem az alperes által hivatkozott 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni, figyelemmel arra, hogy a perbeli jogvitában elsődlegesen a Vár.-ban rögzített speciális szabályok az irányadóak. A Vár. 70. § (1) és (4) bekezdéseiből következően a váltóból eredő minden követelés a váltó esedékességétől számított három év alatt évül el, amennyiben a jogosult követelését elháríthatatlan akadály következtében nem tudja érvényesíteni, akkor az elévülés nyugszik és az akadály megszűntével az elévülés folytatódik. A perbeli esetben ez azt jelenti, hogy a váltók 2014. április 28-án történt bemutatására tekintettel azok esedékessége 2014. május 13-a volt, míg a hagyatéki eljárásra figyelemmel az elévülés 2014. november 28-ától 2018. július 18-ig nyugodott, mert a felperes ebben az időszakban nem tudta érvényesíteni a követelését. 2014. május 13-ától 2014. november 27-éig 201 nap telt el, az elévülés nyugvásának befejezéséig még 894 nap maradt fenn. Az elévülés nyugvásának befejezését követően, azaz 2018. július 18-ától a keresetlevél beadásának az előterjesztéséig, azaz 2020. szeptember 28-áig 802 nap telt el a 894 napból, így a felperes a követelését három éven belül érvényesítette, ezért az alperes elévülési kifogását elutasította.

A felperes keresetének összecszerúsége körében az elsőfokú bíróság az alperesnek a Ptk. 7:96. § (1) bekezdésére és 7:95. § (2) bekezdésére alapított korlátozott felelősségére való hivatkozását nem vehette figyelembe, mivel az alperes mint váltóadós helytállási kötelezettségére, annak mértékére a Vár. 48. § (1) bekezdése az alkalmazandó, ami azt jelenti, hogy az alperes helytállási kötelezettsége a váltókon szereplő teljes összegért fennáll. Az alperes összecszerúségi kifogását azért sem találta megalapozottnak, mert a hitelezői követelések közötti arányosítás meghatározása, a perben nem álló hagyatéki hitelezők igényeinek a vizsgálata a jelen peres eljárás tárgyát nem képezheti, ugyanakkor a hitelezői követelések közötti arányosításra a végrehajtási eljárás során kerülhet sor.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság az alperest a Vár. 28. § (2) bekezdése és 48. § (1) bekezdése alapján marasztalta a két váltóban meghatározott összeg, a kikötött ügyleti kamat és késedelmi kamat, valamint a váltódíj megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetéből elutasította a hagyatéki vagyontárgyakból való követelés kielégítésére és a további hagyatéki hitelezőkkel egysorban arányosítva keresettségére vonatkozó rendelkezést, mivel álláspontja szerint az a Vár. 91. § (1) bekezdésébe ütközik.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben – tartalma alapján – kérte elsődlegesen annak a megváltoztatását és a felperes keresetének az elutasítását; másodlagosan a részbeni megváltoztatását és a marasztalás összegének 367.298 forintra történő leszállítását; mindkét esetben a felperes másodfokú perköltségben marasztalását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban az abból levont jogi következtetése nem megalapozott.

Az elsődleges fellebbezési kérelme körében hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor nem vette figyelembe a perbeli követeléssel kapcsolatban az elévülés vizsgálatakor a Ptk. 6:24. § (2) bekezdésében foglaltakat. A Ptk. 6:567. §-a azt rögzíti, hogy jogszabály az értékpapírokra nemzetközi egyezmény alapján a Hatodik Könyv Ötödik Részében foglalt rendelkezésektől eltérő szabályokat állapíthat meg, ugyanakkor az elévülésre vonatkozó szabályok a Ptk. Hatodik Könyv Első Részében szerepelnek. A Ptk. általános rendelkezéseivel szemben a Vár. 70. § (4) bekezdésében szereplő „az elévülés folytatódik” rendelkezés legfeljebb csak annyit jelenthet, hogy váltókövetelés esetén a kiterjesztett határidő is elévülési jellegű, azaz újabb akadály felmerülésekor az elévülés nyugvása újra bekövetkezhet. A Vár. ezen rendelkezése ugyanakkor nem értelmezhető úgy, hogy az elévülési idő akár több éves nyugvása esetén is a jogosultat ne terhelné felelősség követelése Ptk. szerinti póthatáridőben történő érvényesítése tekintetében és mivel ebben a körben a Vár.

nem tartalmaz rendelkezést, ezért a Ptk. elévülési szabályai azt szükségszerűen kiegészítik. Mindez azt jelenti, hogy a felperesnek a követelését a nyugvást követő egy éves határidőn belül a Vár. fenti rendelkezése mellett is érvényesítenie kellett volna, mivel az elévülés nyugvása ebben a kiterjesztett határidőben már nem következett be, amelyre tekintettel a felperes követelése 2019. július 19-én elévült.

A másodlagos fellebbezési kérelmét arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a Fővárosi Ítéltábla azon álláspontját, hogy az öröklési jog a jelen eljárásra is irányadó. Az alperes mint szükségképpen örökös a Ptk. öröklési szabályaira tekintettel örökölte meg a váltókból eredő kötelezettségét, ezért nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az örökös a hagyatéki tartozásokért a hagyaték tárgyaival és azok hasznaival felel, a kielégítésnek a követelések arányában van helye a Ptk. 7:96. § (1) bekezdése és 7:95. § (2) bekezdése alapján. Ezzel kapcsolatban nem helytálló az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása sem, hogy az alperes korlátozott felelősségét csak egy esetleges végrehajtási eljárásban lehetne érvényesíteni, mivel a jogerős ítélet rendelkezését ekkor már nem lehet vitatni. Az elsőfokú bíróság álláspontjának elfogadása azt jelentené, hogy a váltóadós örököse nem hivatkozhatna a Ptk. 7:96. § (1) bekezdésében foglaltakra és ennek következtében a saját vagyonával lenne köteles helytállni a teljes, azaz a hagyatéki vagyonnal nem fedezett tartozásért is. A hagyatékátadó végzésben „bejelentett hagyatéki hitelezői igény”-ként legalább 3.384.990.968 forint szerepel, amelynek legfeljebb 0,41 %-a a felperesi igény, azaz ezen mértékig részesedhetne a hagyatéki vagyonból. Mindez azt jelenti, hogy a felperes 89.584.875 forintnak a 0,41 %-ára, azaz legfeljebb 367.298 forintra lenne jogosult az alperes Ptk. 7:96. § (1) bekezdése és 7:95. § (2) bekezdése szerinti korlátozott felelősségére tekintettel, amelyet az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróságnak az ítélet rendelkező részében legalább azt meg kellett volna állapítania, hogy az alperes a marasztalási összeg és járulékai megfizetéséért a közjegyzői végzés² szám alatti végzéssel kijavított közjegyzői végzés szám alatti hagyatékátadó végzésben felsorolt vagyontárgyak tulajdoni hányadával és azok hasznával felel azzal, hogy a kielégítésnek a követelések arányában van helye.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését.

Az alperesi elévülési kifogásra előadta, hogy a Vár.-nak nem háttérjogszabálya a Ptk. és a Vár. egyetlen rendelkezéséből sem vezethető le az az alperesi érvelés, amely szerint a Ptk. elévülés nyugvására vonatkozó szabályai megfelelően irányadóak lennének a váltókövetelés elévülésére. Az elévülés kérdésében a Vár. speciális szabályokat tartalmaz, amelyből következően a Ptk. alkalmazása kizárt.

Az alperesnek a Ptk. 6:567. §-ára történő hivatkozása is téves, mivel a Ptk. Hatodik Könyv Ötödik Része nem kizárólagosan szabályozza az értékpapír jogviszonyokat, az egyes értékpapírfajtákra vonatkozó előírások ugyanis más helyeken, más jogszabályokban is

megjelennek. A Ptk. 6:568. §-a már egyértelmű iránymutatást tartalmaz, amikor kimondja, hogy „Az e részben foglalt rendelkezésektől annyiban lehet eltérni, amennyiben azt más jogszabály lehetővé teszi”. Ezt a szabályozást helyesen úgy kell értelmezni, hogy a Ptk. értékpapírokra vonatkozó részétől csak akkor lehet eltérni, ha más jogszabály ekként rendelkezik. A Vár. elévülésre vonatkozó rendelkezése a Ptk.-tól eltérően az elévülés klasszikus értelemben vett nyugvását szabályozza, ahol az elévülési idő a nyugvás időtartamával meghosszabbodik, azaz az eltelt elévülési időt a nyugvás előtti és a nyugvás utáni elévülési idő összegzésével kell megállapítani, amiből az következik, hogy az elévülés a nyugvásra okot adó körülmény alatt egyáltalán nem folyik.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes az igényét az elévülési időn belül érvényesítette.

A kereset összegszerűsége körében változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, hogy kizárólag végrehajtási kérdés annak megítélése, hogy milyen mértékű kielégítésre számíthat a felperes a többi hagyatéki hitelezői igény összegének és a hagyaték értékének egymáshoz viszonyított arányára, valamint a felperes és a többi hagyatéki hitelezői igény egymáshoz képest számított arányára figyelemmel. Ezt az értelmezést támasztja alá az is, hogy a hagyaték valós értéke csak a végrehajtási eljárás keretében lesz ténylegesen megállapítható, mégpedig az ingatlan árverés útján történő értékesítés keretében befolyt vételár alapján. Álláspontja szerint a jelen peres eljárásban önmagában arra tekintettel arányosításnak nem lehet helye, hogy a hagyatékátadó végzésben hagyatéki tartozásként rögzített követelések értéke a hagyatéki aktívák értékét meghaladja. Mindezt a Ptk. 7:95. §-ának címe is igazolja, továbbá a 7:95. § (2) bekezdése egy kielégítési szabályt rögzít. Tényleges kielégítésre ugyanakkor a végrehajtási eljárásban fog csak sor kerülni, mivel a végrehajtó fogja elvégezni a megfelelő arányosítást a befolyt összegek felosztásakor.

Megjegyezte, hogy a PK 192. számú állásfoglalás értelmében az ítélet rendelkező részében meghatározandó az az összeg, amelynek erejéig a hagyatéki hitelező kielégítést kereshet, ez pedig azzal az összeggel egyenlő, amelyet a bíróság a hitelező jogszerű követeléseként megállapított. A jogszerű követelése a felperesnek ugyanakkor a váltókon alapuló teljes követelés.

A Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezését a 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül, jogorvoslati kérelem hiányában nem vizsgálta az alperes marasztalását meghaladóan elutasított keresetrészt [Pp. 358. § (5) bekezdés].

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban a jelen ügyben alkalmazandó anyagi jogszabály téves értelmezése alapján jutott arra a következtetésre, hogy az alperest a felperesnél lévő váltók alapján fizetési kötelezettség terheli.

Az alperes elsődleges fellebbezési kérelme az alábbiakra tekintettel megalapozott.

Az alperes a fellebbezésében anyagi jogszabálysértésekre [Ptk. 6:24. § (2) bekezdés, 7:95. §, 7:96. §] hivatkozott, ezért a Fővárosi Ítéltábla felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdése alapján gyakorolta.

A jelen perben a felperes mint a váltók birtokosa a saját váltók kiállítója ellen egyenes váltókeresettel érvényesítette a követelését, azaz az igényét a váltókra alapította, ezért a váltóperek speciális szabályai szerint kellett eljárni.

A Ptk.-nak az értékpapírokra vonatkozó rendelkezéseit a 2016. évi LXXVII. törvény módosította, rendelkezéseit a 26. §-a értelmében a hatálybalépését követően keletkezett tényekre és jognyilatkozatokra kell alkalmazni. A Ptk. hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 56. §-a szerint a Ptk. hatálybalépése előtt kibocsátott értékpapírokra a Ptk. hatálybalépését követően is a Ptk. hatálybalépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az idézett rendelkezések együttes értelmezéséből az következik, hogy a 2017. január 1-je előtt kibocsátott értékpapírokra a Ptk. 2017. január 1-je előtt hatályos rendelkezései az irányadóak. A perbeli váltók kiállítására 2014. április 28-án került sor, ezért az értékpapírokra vonatkozó általános rendelkezésekre a Ptk. Hatodik Könyv Ötödik Részében foglalt szabályokat kell figyelembe venni. Ugyanakkor a Ptk. az értékpapírokra csak az általános szabályokat fogalmazza meg, az egyes értékpapírfajtákra vonatkozó speciális szabályokat a külön jogszabályok tartalmazzák, amelyek egyúttal anyagi jogi jogszabályok is. Az egyes értékpapírtípusokat nemzetközi egyezmények szabályozzák, amelyek nem kerültek bele a Ptk.-ba, ezért a Ptk. 6:567. §-a rögzíti, hogy jogszabály az értékpapírokra nemzetközi egyezmény alapján az e részben foglalt rendelkezésektől eltérő szabályokat állapíthat meg. A perbeli esetben van eltérő szabály, ez a Vár., amely nemzetközi egyezményen alapul, a nem szabályozott kérdésekben kiegészítő jelleggel a Ptk.-ban foglaltakat is figyelembe kell venni.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy az alperes a fellebbezésében a Ptk. 6:567. §-át tévesen értelmezte, ezzel kapcsolatban a felperesnek a fellebbezési ellenkérelmében kifejtett érvelését osztotta teljes egészében. A Ptk. Hatodik Könyv Első Része a kötelmi jog közös szabályait tartalmazza, ezen belül a Negyedik Fejezet az elévülés szabályait rögzíti. A Ptk. Hatodik Könyv Ötödik Részében az értékpapírokra vonatkozó általános szabályok szerepelnek, azonban ezt nem lehet úgy értelmezni, hogy a nemzetközi egyezményen alapuló jogszabály csak a Ptk. Hatodik Könyv Ötödik Részétől térhet el, amelyet egyértelműen alátámaszt a jogszabályhelyhez fűzött kommentár.

Az alperes a fellebbezésében az elévülés nyugvásának az elsőfokú bíróság által alkalmazott szabályait támadta, azonban rossz jogszabályhelyre hivatkozott és mivel a jogot a bíróság

alkalmazza, ezért a felülbírálatnak nem volt olyan korlátja, hogy az csak a Ptk. szabályai szerint bírálható el.

Az elsőfokú bíróság az alperes elévülési kifogása körében helyesen alkalmazta a Vár. 70. §-ában foglaltakat, ezzel a felperes a fellebbezési ellenkérelmében is – az elsőfokú eljárásban kifejtettekkel egyezően – egyetértett, mivel a Vár. a Ptk.-tól eltérően szabályozza az elévülés kérdését.

A perben az nem volt vitás, hogy a Vár. 70. § (1) bekezdése irányadó az egyenes váltókövetelés elévülésére nézve, azaz a követelés a váltó esedékességétől számított három év alatt évül el. A Vár. 70. § (4) bekezdése az elévülés nyugvására, a 70. § (5) bekezdése pedig az elévülés megszakadására vonatkozó szabályokat tartalmazza, azaz az elévülést teljeskörűen szabályozza, ezért a Ptk. 6:24. § (2) bekezdése alkalmazásának nem volt helye, ahogy arra az elsőfokú bíróság a határozata indoklásában maga is helyesen rámutatott. A Vár. célja az volt, hogy a váltószigor elvének megfelelően a jogosulttal szembeni elévülést az általánosnál szigorúbban szabályozza. Ez következik az elévülés időtartamából, továbbá az elévülés nyugvására és megszakadására vonatkozó szabályokból is. Az elévülés nyugvására a Vár. a Ptk.-hoz képest a 70. § (4) bekezdésében speciális szabályt alkalmaz, ezért az elsőfokú bíróság és a felperes fellebbezésben is kifejtett álláspontjával egyezően az elévülés nyugvása megállapításánál a Vár. 70. § (4) bekezdésében rögzítetteket kell figyelembe venni.

Az elévülési idő az esedékességkor kezdődik és a harmadik évnek ugyanazon a napján jár le, amely számozásánál fogva megfelel a kezdő napnak. Amennyiben az elévülés nyugvására vagy megszakadására okot adó körülmény nem következik be, úgy a hároméves határidő lejáratakor az elévülés bekövetkezik. Az elévülés váltójogi hatálya ugyanaz, mint a polgári jog általános szabályai szerinti hatálya, azaz a váltó alapján a követelés bírósági úton már nem érvényesíthető.

A perbeli esetben az elévülés nyugvását szabályozó Vár. 70. § (4) bekezdését az elsőfokú bíróság tévesen, a felperes pedig nem teljeskörűen értelmezte.

A Vár. 70. § (4) bekezdése akként rendelkezik, ha a jogosult a követelését elháríthatatlan akadály következtében nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik, az akadály megszűntével az elévülés folytatódik. A szabályozás szövegéből egyértelműen kiderül, hogy a Vár. a váltóból eredő követelések elévülésére a Ptk. 6:24. §-ában rögzített általános szabályhoz képest szigorúbb szabályokat tartalmaz, mivel az elévülés nyugvása csak akkor állapítható meg, ha a jogosult elháríthatatlan okból nem tudja a követelését érvényesíteni. Ezzel szemben a Ptk. 6:24. §-a a menthető okot fogadja el az elévülés nyugvásánál, amely szubjektív fogalom. Az elháríthatatlan akadály eseteit a Vár. 54. § (1) bekezdése a váltó bemutatásának és az óvás felvételének a határidejével kapcsolatban határozza meg, amely irányadó az elévülés nyugvásához kapcsolódó elháríthatatlan okra is. A Vár. 54. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, ha a váltó bemutatása vagy az óvás felvétele a megszabott

határidőben elháríthatatlan akadályba ütközött (valamely állam törvényes rendelkezése vagy az erőhatalom más esete), a határidő meghosszabbodik. A jogszabályi rendelkezésből következően az elháríthatatlan akadálnak két esete van: annak az államnak a törvényes rendelkezése, amelynek területén a váltóból eredő követelést érvényesíti vagy az erőhatalom (vis maior). A vis maior lehet például háború, árvíz járvány, közlekedés megbénulása stb., amely kiterjedhet nagyobb területre vagy több személyre, de lehet olyan is, amely csak a váltóbirtokos személyét érinti. A Vár. 54. §-ának (6) bekezdése ugyanakkor kizárja az erőhatalom köréből azokat a tényeket, amelyek egyedül a váltóbirtokos személyét érintik.

A fent kifejtettek szerint a váltón alapuló követelés esetében az elévülés nyugvásának kizárólag az lehet az oka, ha a jogosult a követelését elháríthatatlan akadály miatt nem tudja érvényesíteni, ebben az esetben az elháríthatatlan akadály megszűnéséig az elévülés nyugvása megállapításának van helye. Kizárólag ekkor igaz a felperesnek a fellebbezési ellenkérelmében kifejtett azon érvelése, hogy az elévülési idő a nyugvás időtartamával meghosszabbodik, azaz az eltelt elévülési időt a nyugvás előtti és a nyugvás utáni elévülési idő összegzésével kell megállapítani, az elévülés a nyugvásra okot adó körülmény alatt egyáltalán nem folyik.

Ugyanezt az értelmezést támasztja alá az elsőfokú bíróság által hivatkozott BH1995. 418. számú eseti döntés is, amely a perbeli tényállástól csak annyiban tér el, hogy nem a főkötelezettel szemben támasztható egyenes váltókeresetről, hanem a váltóbirtokos visszkeresetének az elévüléséről van szó, amelynél a Vár. 70. § (2) bekezdése szerint az elévülési idő a Vár. 70. § (1) bekezdésében rögzítettekkel szemben egy év. Az elévülés nyugvására vonatkozó Vár. 70. §-ának (4) bekezdésében rögzített szabályok azonban ugyanazok, az független az elévülési idő hosszától. Az eseti döntés jelen ügyre is irányadóan egyértelműen akként foglal állást, hogy „A váltókövetelés esetén az elévülés nyugvásának oka a Vár. 70. §-ának (4) bekezdése szerint csak az lehet, hogy a jogosult elháríthatatlan okból nem tudja a követelését érvényesíteni. Az elháríthatatlan okok ugyanazok, amelyeket a Vár. 54. §-ának (1) bekezdése a váltó bemutatásának vagy az óvás felvételének elháríthatatlan akadályaként felsorol, azaz valamely állam törvényes rendelkezése vagy az erőhatalom más esete.”

A felperes a keresetlevelében arra hivatkozott, hogy a saját váltók kiállítójának hagyatéki eljárása közel négy éven át húzódott, amely tény az igényérvényesítés akadályát képezte, ez alatt az idő alatt az elévülés nyugodott. Az elévülés nyugvása csak a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésével, illetve annak a felperes részére történő kézbesítésével szűnt meg, azaz az igényérvényesítés akadályát is ekkor szűnt meg, ezért a váltók kiállítójának halálától a jogerős hagyatékátadó végzés részére történő kézbesítéséig követelését menthető okból nem tudta érvényesíteni. Mindebből következően a felperes maga is menthető okra és nem elháríthatatlan akadályra hivatkozott, amely csak a Ptk. általános elévülési szabályai körében, az ott meghatározott elévülés nyugvásaként értékelhető. Amennyiben a felperes tévesen jelölte volna meg a keresetindítás akadályát, az elévülés nyugvása abban az esetben sem lenne megállapítható, mivel a hagyatéki eljárás több évig tartó elhúzódása nem minősül a Vár.-ban rögzített elháríthatatlan akadálnak, sem Magyarország törvénye, sem vis maior nem akadályozta a felperest a keresetlevél benyújtásában, ezért a váltókon alapuló követelés elévülésének a nyugvása nem állapítható meg. Mindez azt jelenti, hogy a váltókon alapuló

követelés a 2014. május 13-i esedékességéhez képest 2017. május 13-án elévült, ezt követően – a 2020. szeptember 29-én benyújtott keresetlevél alapján – a váltókon alapuló követelésként közvetlen igény bíróság előtt már nem érvényesíthető.

A felperes a keresetét az elévülési időn túl terjesztette elő, amelynek jogkövetkezménye annak elutasítása. A követelés elévülésére tekintettel azösszezszerűség vizsgálatára nincs eljárásjogi lehetőség.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel támadott részében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

A felperes az elsőfokú eljárásra is kiterjedően teljes egészében pervesztes lett, ezért a Pp. 364. §-a szerint irányadó 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes első- és másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetni. A Fővárosi Ítéltábla az alperes ügyvédi munkadíjból álló perköltségét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és a becsatolt költségjegyzékek szerint állapította meg, az elsőfokú eljárásra kiterjedően 620.000 forint + áfa, a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.061/2021/4. számú végzésében meghatározott 310.000 forint + áfa, valamint a jelen másodfokú eljárásban 310.000 forint + áfa, mindösszesen 1.240.000 forint + áfa összegben, mert ez áll arányban a jogi képviselő által az első- és a másodfokú eljárásban kifejtett munkájával arányban, figyelemmel a pertárgyértékre is.

Budapest, 2022. június 14.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Felker László s.k.

bíró

Dr. Matosek Edina s.k.

bíró